

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Dives a varus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Aesse, quod nondum fuerit explicatum, aut sibi re super adhuc dicendum esse, sumpto à clepsydris, in quibus aqua, temporis dati index, per horas stillatura statuebantur arguento. Et hoc esse quod ad Q. Fr. Cicerio ita scribit alterius libri epistola v. Quod idibus & postridie fuerat dictum de agro Campis. *Aqua ha-*
no, non est auctum, in hac causa mihi aqua bares. Ubi tamen damnat Epicurum, cum Ägyptiorum hiero *vvere, quid.*
glyphico videtur convenire: ut pote qui argumentorum eius infirmitatem omnino redarguit. Nam *Nempe se-*
ingredient unicuique anima, ut palam est, solo opus est, diceret Aristoteles, cui firmiter innititur:
id autem homini, ut pote graviori animali, neque in aere, neque in aqua conceditur, & ea de causa
pedes suam habent nuncupationem, quod *τὸ πόδον*, id est, solum sibi depositum.

VACILLATIO, CAP. XL.

Cum Ägyptiaco consentit hieroglyphico quod Psalm. LXXXIII. legitur, *Mei pene moti sunt pedes.* Græca lectio habet *ἐστισθησαν*, quippe vacillarunt, sive potius fluctuarunt: maris enim turbatio, fluctuumque commotio, *αὐλαὶ*. Hic vero Pedes pro Cogitatione ponuntur, quæ scilicet animi nostri pietatem pedum instar regit, & sustinet. Pene igitur, inquit, cogitatione perverlus, ac pene lapsus sum, ut crederem Deo nullam inesse providentiam, incertoque casu mortalia defluere, aut quid hujusmodi. Ita ibi legitur Psal. XXXVIII. *ἐν τῷ στρῶῳ πόδας μεῖ* ubi si verbi maritimi & fluctuantis ratio est habenda, Latine dicemus, *Cum fluctuare capissent pedes mei.*

FUNDAMENTUM, CAP. XLI.

Contra vero pedes in solido constituti, jactum ostendunt fundamentum. Hinc apud Jurisconsultos legas, Ponere pedem pro Fundamentum jacere. Hinc illud apud Tullium De Finibus I V. *Et possidere* Quid enim? sapientia ubi pedem poneret non habebat sublatissimis officiis omnibus. Alibi, *Pedem ponere, signi-* *hinc in D.* C. Pos-
ficat Occupare. In Deo autem pedes virtutis ejus firmitatem ostendunt, & solidi fundamenti stabilitatem. *Et C. Pos-*
tatem, Esaia dicente: cap. 66. *Caēlū mibi sedes es, terra autem scabellum pedum meorum.* Alibi pedes *scabellum pedum*
Dei, hieroglyphice accepti, humanitas Christi est: nam sicut caput Pater, ita pedes Filius, qui eo quod *positio*
terreno mixtus est, divinitate ipsa inferior est. Quod vero scriptum est Deuteronomio: *Qui appropin-* *pedes in*
quāt pedibus ejus, de doctrina illius aliquid affequentur, sunt qui ex mysticis hisce pedibus abeundos
intelligent sanctos interpres, & qui divinam prædicant sapientiam. At quod Psal. 73. & 122. stantes *Reg. 1. 8.*
pedes hieroglyphice ponuntur, mentis atque fidei stabilitatem significant. Nam contra de malefidis
Propheta: *Cur claudicatis utroque pede?* Et Psalmographus Psal. 17. *Claudicaverunt aberrantes à semi-*
tæ. Porro virtutis pes, aut mutulus, aut intortus, in Divinis literis hominē significat, qui à rectâ divinæ
institutionis semita declinat: quandoquidem Pedes pro Actionum, ut dictum est, progressu sæpe po-
nuntur, Theologique omnes hunc vitæ nostræ cursum viam appellare conseruerunt, de qua David
Psal. 119. *Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini,* hoc est, qui dum hanc vivunt vitam, ea
faciunt quæ lex Domini præcipit atque mandat.

PURIFICATOR. CAP. XLII.

Si vero pedes altius in aquam mersos effinxissent, purificatorem significabant. Nam & alibi aqua
& ignis in defecationis significatum accipiuntur, quod rebus his labes omnis eluatur & eximitur.
Hic vero de iis sermo est, quæ lœvi sint macula contaminata, quibus unda satis superque sit ad depu-
randum. Apud Horum legas fullonem hic significari, quod tantundem est: nam id est fullonis offi-
cium, ut res depurget, & munditiem vestibus inducat. Alii commenti sunt γέρα Θέα pro γέρα Θέα officium
apud Horum legere, ut scribam ex hac pictura commentarentur: propterea quod hoc à Mercurii si-
militudine descriptum apud Horum vulgatum legerant: sed non animadverterunt eo loco non *ἴση*
μῆ, sed *ἴσης* legi, quod exponi debet, ab operæ videlicet similitudine, ut scilicet gestus ille describe-
tur, figurareturque, qui fullonis est vestimenta pedibus in aqua pressantis.

DIVES AVARUS. CAP. XLIII.

Tantali vero species in aquam demersi, ramis fructiferis ad frontem usque, & ob oculos de- *Tantalis*
pendentibus, quos frustra carpere, & hanc haurire irrito conetur eventu, quanam meliori *in aquam*
demersus patescat.

*Eiusdem
scenaria.
Horat. l. 1.
Seruo no-
nati avarum
quendam.*

patescat interpretatione, quam luculentis his Petronii versi-
bus?
Nec bibit inter aquas, nec pomapotentia carpit
Tantalus infelix, quem sua vota premunt.
Divitis hec magnificies erit, omnia late
Qui tenet, & seco concoquit ore famem.

SERVITUS.

*Artem. l. 1.
Cap. 50.* **A** pud Onirocritas pedes servorum indicia sunt: utpote
qui totius corporis pondus sustineant, ut opera domi
rurique facienda servis incumbunt, & quæ perperam egerint,
compedum suppicio puniuntur.



TRIUMPHATOR. CAP. XLIV,

Quoniam vero Regum triumphantium mos erat captivorum corpora pedibus conculcare, sub-
jectionis signum, triumphabundum hominem per ita positum pedem Romana pleraque signa
significant, eoque spectat versiculus ex Psal. 66. *Imposuisti homines supra capita nostra, hoc est, de usi-
triumphum alias concessisti.*

VIA. CAP. XLV.

*En. lib. 6.
Ex. in profa-
nia, binc il-
lud ror-
mido ari
iobgata
edoc, 9
pedum bisca
et via.*

Ab officio quoque pedes in Divinis literis via perfectionisque significatum habent. Unde ple-
rumque videoas vetustis in imaginibus, Deum pingi pedibus intra nubes absconditis, quod lati-
dici vates nostri volentes carnis à Deo assumpta viam (eam Theologi nostri adventum dicunt) ar-
canam, obscuram & incognitam fore significare, eam preferebant speciem. Hinc Davides offusam
ad divinos pedes caligenem canit Psal. 18. Sed quod idem alibi canit: *Pes meus stetit in viarella,*
dictum volunt veteres Theologi: propterea quod non solum manus, sed etiam pedes pro actione
progressuque negotiorum accipiuntur. Et Levitico, ubi sacrificium fertur pro facerdotum con-
firatione, pollices manuum & dexterorum pedum, hostia sanguine oblinuntur: dexteras quidem,
partes obuncetas ponunt, quia bonorum ha sunt operum indices, cum sinistra pro pravis acquisi-
tur. Nam & Maro, *dextera, ait, esse iter ad Elysium, ad lava malorum exercet penas, & ad impia-
tans mittit.* Quod vero unctionis mentio facta est, ea sane vigoris, conservationis, & salutis af-
secutionem significat. Unde etiam apud Gentes athletæ non nisi oleo delubuti certamen inibant.
Non ungi vero, in Divinis isdem literis desolationem, ruinam, & perditionem indicat. Sic in Agy-
pto sublati sunt una nocte omnes quotquot limina postesque intinctos Agni sanguine non habentes,
ut Hesychius ait.

SOLSTITIUM HYEMALE.

CAP. XLVI.

Solis cursum in hyemali solsticio significare si vellent Ægyptii sacerdotes, pedes duos compen-
sus implicitos, atque ita progredientes (nisi codex impressus mendoſus est) effingebant, quod
Sol tunc lentius, & quasi pedicis coercitus ingredi videatur. Sedenim hujus rei longe aliam pictu-
ram esse diximus in commentario Polypi, ubi manuscriptos Horo codices, duos Polypos invicem
colligatos, non pedes duos, habere monuimus.

VOLUPTARII AFFECTUS.

CAP. XLVII.

*In violabile
achilles
prater ha-
les.*

PHilosophi antiquiores, quiq; doctrinam eorum secuti sunt, pedes pro contemptissima parte po-
nunt, esseq; in anima pedes aijunt voluptuarios affectus. Venerex molitudini emancipatos. Qui-
que Achillæ figmentum interpretantur, fuisse illum inviolabilem prater talos, qui Stygis aqua-
lini nequierint, quod ea parte manu matris tentus fuerit, cum ab ea est fatalibus undis immeritus:
ea autem parte fancium periisse, id sibi velle fabulam dicunt, quod fortis alioqui homo adversis ca-
ribus omnibus animosus, nullaque fortunæ injuria dejectus, libidini tamen ita interdum succum-
bere